

ספרי' - אוצר החסידים - ליובאוויטש

שער
שלישי

קובץ
שלשלת האור

היכל
תשיעי

לקוטי שיחות

בתרגום חפשי ללשון הקודש

על פרשיות השבוע, חגים ומועדים

•

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

•

ויגש

(חלק בה שיחה א)

יוצא לאור על ידי מערכת

"אוצר החסידים"

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ושש לבריאה

מחזור הראשון של לימוד הלקוטי שיחות
שבוע פרשת ויגש, א"ז טבת, ה'תשפ"ו (א)

LIKKUTEI SICHOT
TARGUM L'LOSHON HAKODESH

Copyright © 2025
by

KEHOT PUBLICATION SOCIETY®
770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213
(718) 774-4000 / FAX (718) 774-2718
editor@kehot.com / www.kehot.org

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without prior permission from the copyright holder.

The Kehot logo is a registered trademark of Merkos L'Inyonei Chinuch.

For dedications of the weekly Sichos, please contact us at: dedications@kehot.com

ויגש

„לפי שהוא פירנסם וכלכלם בימי הרעב“ [לפני שירדו למצרים (וקנו תבואה מיוסף במצרים?) ולאחר הסתלקותו של יעקב כש„חזר הרעב“⁸ ויוסף הבטיח לאחיו „אנכי אכלכל אתכם ואת טפכם“⁹] ה' ניכר שקיום בית ישראל תלוי ביוסף.

ב. אבל צריך להבין¹⁰:

(א) למה זה יקראו ישראל לעולם בשם יוסף מצד פעולה אחת של יוסף, שהיתה לפני שנים רבות ורק במשך תקופה קצרה (ביותר)?

(ב) ועיקר: תוכן הכתוב „רועה ישראל האזינה נוהג כצאן יוסף גו' הופיעה“ הוא בקשה מאת ה' – „האזינה .. הופיעה“, ומזה מובן, שבהזכרת ישראל בשם „יוסף“ באה לידי ביטוי מעלה דישראל שיש בה תוספת זכות עבור מילוי הבקשה ד„האזינה .. הופיעה“.

[יתר על כן: מזה שהתיבות „נוהג כצאן יוסף“ באות לאחרי חלקה הראשון של הבקשה „רועה ישראל האזינה“, משמע, שמעלת השם „יוסף“ גדולה מזו שבשם „ישראל“ (עכ"פ – לענין המדובר במזמור זה)¹¹ – שהרי

א. על הפסוקי „רועה ישראל האזינה נוהג כצאן יוסף“ פירש רש"י: כל ישראל נקראים על שם יוסף לפי שהוא פירנסם וכלכלם בימי הרעב (כאמור בפרשתנו¹²: ויכלכל יוסף את אביו ואת אחיו ואת כל בית אביו לחם לפי הטף).

וכוונת הדברים בפשטות: מאחר שיוסף פרנס וזן את בני ישראל בזמן של רעב, דהיינו שקיומם ה' תלוי ביוסף, על כן קרויים הם על שמו – על שם זה שהוא קיים את מציאותם.

– ובזה מיושב לשון רש"י „פירנסם וכלכלם בימי הרעב“ – דלכאורה: הפסוק „ויכלכל יוסף גו'“ קאי בזמן (שכבר היו יעקב ובניו במצרים) ונתבטל הרעב¹³ (כמאמר חז"ל¹⁴ „מכיון שבא יעקב למצרים באה ברכה .. וכלה הרעב“¹⁵)?

וע"פ הנ"ל הרי זה מובן – כי דוקא

(1) תהלים פ, ב.

(2) ועד"ז במצוד"ד (וראה לקמן הערה 6). – וברד"ק שם (וראה ראב"ע שם ד"ה יושב. ראב"ע, רמב"ן ורד"ק ויחי מט, טז): מעת כו' נקרא ישראל יוסף ואפרים .. ויקרא בהם שמי כו'. ולהעיר מראב"ע תהלים שם ד"ה רועה.

(3) פרשתנו מז, יב. – אבל ראה לקמן בפנים.

(4) כי מ"ש יוסף (פרשתנו מה, יא. וראה שם, ה"ו), וכלכלתי אותך שם כי עוד חמש שנים רעב“ (וראה תוספתא שבערה הבאה) – ה' מפני שלא ידע עדיין שיבטל הרעב בבוא יעקב למצרים.

(5) פרש"י פרשתנו מז, יט (מתוספתא סוטה ספ"ו).

(6) ולהעיר שבמצוד"ד תהלים שם הלשון „שיוסף כלכל את השבטים במצרים“.

(7) ולהעיר שיוסף החזיר להם הכסף כו' (ראה מקץ מב, כה ואילך. מד, א. ועוד).

(8) תוספתא שם.

(9) ויחי נ, כא (הובא בתוספתא שם).

(10) ראה גם לקו"ש ח"ה ע' 239 ואילך.

(11) ועוד זאת: ממה שנאמר „האזינה“ לפני „נוהג כצאן יוסף“ משמע, שהחידוש בהבקשה

ומתכונותיו הנעלות (שבכחן אפשר להתגבר על „רעב“), ונתן להם זאת באופן ד„פירנסם וכלכלם“, היינו באופן שיהי זה „פרנסתם“ ו„מזונם“ – שיכנס בפנימיותם ויעשה „דם ובשר כבשרם“.

ומהאי טעמא נקראו ישראל (עד סוף כל הדורות) בשם יוסף מצד זה שהוא „פירנסם וכלכלם בימי הרעב“, כי עיזו נשרשה בכלל ישראל לתמיד המעלה ד(עבודת) יוסף.

ובזה מובן גם הטעם שנקראו ישראל בשם יוסף במזמור זה דוקא, בקשר לבקשה „רועה ישראל האזינה גו“, כי תוכן המזמור הוא התפלה על „שלוש גליות“¹⁵ (ולכן „נאמר¹⁶ במזמור זה שלש פעמים¹⁷ השיבנו האר פניך ונושעה“); והזכות (העיקרית) דישראל בהיותם בגלות שייכת לענינו של יוסף (ש„פירנסם וכלכלם ובימי הרעב“) – עוד יותר מאשר המעלה ד„ישראל“ („רועה ישראל האזינה“), וכדלקמן.

ד. וההסברה בזה:

254 יוסף נשתנה משאר השבטים בהיותו היחיד שהי' בגלות אצל איש (ומלך) זר – „נשבה לבין הגוים“¹⁸; לא מיבעי בתקופה הראשונה (לאחרי ש„הורד מצרימה“¹⁹) בהיותו עבד בבית פוטיפר, ואחר כך אסיר בבית הסהר, אלא אפילו בהמשך הזמן, לאחר שכבר נעשה משנה למלך ש„בלעדיך לא ירים איש

סדר התפלה הוא, כמובן, מן הקל אל הכבד: בתחלה מזכירים מעלה קטנה, ואחר כך (וברט – אם אין זה מספיק) מוסיפים מעלה גדולה ממנה כו“].

ואינו מובן: במה הוי הא דיוסף „פירנסם וכלכלם בימי הרעב“ זכות ומעלה עבור „כל ישראל“, עד שבכחו לפעול (או עכ”פ לסייע ב)„האזינה . . . הופיעה“?

ג. ויש לומר נקודת הביאור בזה¹²:

כל ענין גשמי מתחיל (משתלשל) ממקורו – הרוחני. ועד”ז בנדון דידן – זה ש„פירנסם וכלכלם בימי הרעב“ בפשטות, בגשמיות, היינו מה שהפרנסה הגשמית דבית ישראל בימי הרעב היתה תלויה ביוסף, נמשך מזה שהוא פרנסם בימי הרעב ברוחניות¹³.

שרשו של רעב בגשמיות הוא בענין של „רעב“ ברוחניות¹⁴ – זמן (ומצב) של העלם והסתר, שאין מאיר בו האור האלקי; והמעלה המיוחדת דיוסף היא – שיש בכחו להיות „מכלכל“ ברוחניות גם „בימי הרעב“ (כדלקמן בארוכה).

וזהו הפירוש (הפנימי) בענין „הוא פירנסם וכלכלם בימי הרעב“: יוסף השפיע לבית ישראל ממעלותיו הוא

(שבהמשך הפסוק) „וישב הכרובים הופיעה“ שייך להוספה זו ד„נוהג כצאן יוסף“ (היינו, ש„נוהג כצאן יוסף“ הוא (גם) הקדמה ל”וישב הכרובים הופיעה“). וראה לקמן הערה 57.

12) בכל הבא לקמן – עיין תו”ח ויחי ד”ה בן פורת יוסף פ”ט (קה, ב) ואילך (ושם רפ”י בפ”י הכתוב „רועה גו” נוהג כצאן יוסף“). לקו”ש ח”ג ע’ 831 ואילך. ועוד.

13) ראה גם תורת שמואל – תרל”ו (ח”ב) ע’ שג.

14) כמש”נ (עמוס ת, יא) רעב כו’ לשמוע את דברי ה’. וראה תדבאר פכ”ז.

15) רש”י תהלים שם, א. וברד”ק שם: וזה המזמור נאמר על זה הגלות.

16) רש”י שם.

17) שם, ד. ת. כ.

18) רש”י ויחי מז, לא.

19) וישב לט, א ואילך.

אצל שאר השבטים, דביקותם באלקות דרשה שיהיו במצב של התבודדות ובפרישות מעניני העולם – ומובן, שבסדר עבודה כזה, הרי המצב דגלות (שישראל נתונים תחת שליטת זר) הוא סתירה והפרעה לדביקות בה.

ודוקא בכח עבודת יוסף, שגם בהיותו טרוד בעניני העולם נשאר בתכלית הדביקות בה, אפשר לעבור בשלום מצב של גלות.

ה. כתיב²⁶ „אלה תולדות יעקב יוסף” – יוסף הוא ההמשך („תולדות”) דיעקב²⁷, וכמאמר חז”ל²⁸ „כל מה שאירע לזה אירע לזה”.

ועד”ז בענין הנ”ל: יחודו זה של יוסף משאר אחיו, שהוא דוקא עבר מצב של גלות, הוא המשך ו”תולדות” של יעקב וחיידושו הוא לגבי אברהם ויצחק.

255 ואכן מצינו, אשר מבין ג’ האבות יעקב הוא היחיד שעשה שנים רבות במצב של גלות ושעבוד – עשרים שנה בבית לבן²⁹, בעבדו עבדו באופן ד”הייתי ביום אכלני חורב גו’ עבדתיך גו”ל³⁰, ועד כדי כך הי’ יעקב משועבד ללבן, שאמר לו לבן „הבנות בנותי גו’ וכל אשר אתה רואה לי הוא”³¹ (ומצב

את ידו ואת רגלו בכל ארץ מצרים”²⁰, הי’ מכל מקום תחת שליטת והנהגת פרעה („הכסא אגדל ממך”²¹); וגם שליטתו בארץ מצרים היתה בתור משנה (למלך), לפרעה²².

ודבר זה הוא בהתאם לחילוק בפשטות בין חיי (ועבודת) יוסף לסדר החיים של שאר השבטים (וכמבואר בכמה מקומות²³):

השבטים היו „רועי צאן”, פרושים ומובדלים מעניני העולם, העוללים להפריע להם בעבודת השם; ועוד זאת – מלאכתו של רועה צאן אינה דורשת מאמץ וטירחא יתירה.

משא”כ יוסף הי’ עסוק בעניני העולם – בתחילה בבית פוטיפר, אשר „ויפקדו על ביתו וכל יש לו נתן בידו”²⁴, ועד”ז אחר כך בבית הסהר – „ואת כל אשר עושים שם הוא הי’ עושה”²⁵, ועאכו”כ אחר ש(נתמנה למשנה למלך ו)הנהיג את כל עניני מצרים („ועל פיך ישק כל עמי”²⁵), דבר הכרוך בטירדות עצומות

– ואעפ”כ הנה כל הטרדות הללו לא בלבלו את יוסף כלל מעבודת השם, ובה בשעה עמד בתכלית הדביקות באלקות.

(26) ר”פ וישב.

(27) ראה בארוכה ביאורה”ז לאדהא”מ (כט, ד ואילך) ולהצ”צ (ע’ קסח ואילך). אוה”ת ויחי (שפה, ב ואילך. ונוד). ובכ”מ.

(28) ב”ר עה”פ (פפ”ד, ו – הובא בפרש”י עה”פ). ע”ש.

(29) המרמז ג”כ על כללות ענין הגלות והר ר”פ ויצא (קמז, א). ב”ר פס”ח, יג. ועוד.

(30) ויצא לא, מ”מא (וראה שו”ע אדה”ז חו”מ הל’ נזקי גו”נ ס”ד בקו”א).

(31) ויצא שם, מג (ויעקב לא ענה לו ע”ז!

(20) מקץ מא, מד.

(21) שם, מ. – ולהעיר מפרש”י ויחי נ, ו.

(22) ראה סוף פרשתנו (מז, יד) ויבא יוסף את הכסף גו’ ביתה פרעה; שם, כ: כל אדמת מצרים לפרעה; שם, יט; כה: עבדים לפרעה. ועוד.

(23) תו”ח שם (קב, ב ואילך). ד”ה ולא זכר תרפ”ח. ובכ”מ. וראה לעיל ע’ 197.

(24) וישב לט, ד. ובת”א (ועד”ז בתיב”ע) שם, יא: למבדק בכתבי חושבני.

(25) שם, כב.

(25*) מקץ מא, מ.

כזה של גלות ושעבוד לא מצינו דוגמתו באברהם או ביצחק) – ואעפ"כ, הרי גם תקופת גלות קשה זו לא גרמה כל הפרעה או חלישות ח"ו בעבודתו הנעלית של יעקב – „עם לבן הרשע גרתי ותרתי"ג מצות שמרתי"י³².

זהו החידוש והיתרון של יעקב – מדת האמת³³, שאין שייכים בה כל שינויים, ולכן נשאר יעקב באותו התוקף, בנסיבות שונות, בלי שום שינוי, אפילו בגלות זו אצל לבן וכו'.

[ועד"ז לענין „תולדות" האבות: „אברהם"י³⁴ יצא (ונפרד³⁵) ממנו ישמעאל . . יצחק יצא (ונפרד) ממנו עשו", משא"כ יעקב, „מטתו שלימה"י³⁶ ולא שייך שום פסול (ענין ד, יצא ממנו") בזרעו – כ"י³⁷ זוהי תכונת ומעלת מדת האמת, שאין שייך בה ענין של שינוי ונטו].

ואעפ"כ ישנו חילוק עיקרי בין יעקב ליוסף, עד – שהכח העיקרי שביד לכל אחד ואחד מישראל שיוכל לעבור בשלום את ענין הגלות, מקבל הוא דוקא מיוסף, כדלקמן.

ו. החילוק בפשטות בין „גלות" יעקב ל„גלות" יוסף:

אצל יעקב, הרי

[נוסף לזה אשר (א) שעבודו ללבן ה"י רק בעבודתו אצל לבן בתור פונט³⁸, רועה (אבל לא עבד), וכן (ב) סוף-סוף לא ה"י לבן איש זר אלא „עצמי ובשרי אתה"י³⁹ – הנה]

גם בהיותו בגלות אצל לבן לא ה"י יעקב (שקוע) בעניני העולם. גם שם ה"י (ויברח יעקב) (ב)טדא ארם"י⁴⁰, רועה צאן"י⁴¹, עבודה שניתן להיות בה (כנ"ל) בהתבודדות מעניני העולם"י⁴².

והטעם לזה – לפי שיעקב הוא תכלית הקדושה והאור, למעלה לגמרי מחושך העולם [בלשון החסידות"י⁴³: מדריגת יעקב היא „עולם האצילות", אשר בו „לא יגורך רע"י⁴⁴, ואין שם כל מציאות של חושך והסתר על אלקות].

וזהו החילוק בין יעקב (והאבות) ובין השבטים"י⁴⁵:

מה שהשבטים היו רועי צאן, ה"י תנועה של פרישות מן העולם, כדי

38 ראה רמב"ם סוף הל' שכירות. טושו"ע חו"מ סו"ס שלו. שו"ע אדה"ז שם הל' שאלה ושכירות כו' סעיף כ. וראה בארוכה לעיל ע' 139 ואילך.

39 ויצא כט, יד (וראה שם, טו). – אלא שהתנהג עם יעקב ברמאות, כאיש זר כו', „ואביכּן התל בי גו"י" (ויצא לא, ז ואילך), עד ש„בקש לעקור את הכל" (נוסח הגש"פ).

40 הושע יב, יג.

41 ראה ויצא לא, לח"מ.

42 ראה ב"ר פס"ח, יא: כל כ' שנה שעמד בביתו של לבן לא שכב ומה ה"י אומר כו' ט"ו שיר המעלות כו' כל ספר תהלים כו'.

43 ראה במקומות שנמנו בהערה 27. ועוד.

44 תהלים ה, ה. לקו"ת במדבר ג, סע"ג (וש"ג).

45 ראה גם לעיל ע' 197-8 ובהערות שם.

ויתרה מזה – הכתוב אומר: וישכם לבן בבוקר וינשק לבניו ולבנותיו. – אבל ראה תיב"ע, פי' הראב"ע (ועוד).

32 וישלח לב, ה ובפרש"י.

33 זח"א קלט, סע"א. קסא, א. ועוד. תניא ספ"ג. לקו"ת מטות פג, סע"ג ואילך. ואתחנן ה, ריש ע"ב. ובכ"מ. – וראה במקומות שנמנו בהערה 27. ועוד.

34 פסחים נו, א. ויק"ר פל"ו, ה. ועוד.

35 לקו"ת ואתחנן ה, א. שה"ש ט, ד. – ועפ"ז יומתק דיוק ל' רש"י (וישב לה, ל) „עכּן שיצא ממנו" – ולהעיר בנוגע לזמרי וקורח (דש"י ויחי מט, ו).

36 ויק"ר שם. רש"י ויחי מז, לא. וראה פסחים שם.

37 לקו"ת ואתחנן (שם א"ב). ועוד.

בבית לבן) – בארץ גושן מיטב הארץ⁵⁰ – הנה, ויברך יעקב את פרעה – „שיעלה נילוס לרגליו . . ומשקה את הארץ”⁵¹: יעקב הוא זה שמברך את פרעה, עד שפרעה יכיר בכך שהפרנסה דמצרים (הבאה ע”י הנילוס שעולה ומשקה) תלויה בברכתו של יעקב⁵².

ז. ובזה יובן החידוש והיתרון דיוסף:

257 אצל יוסף היתה ירידה לגלות באופן כזה, שהועמד תחת שליטת (פוטיפר ואחר כך) פרעה – ואעפ”כ, גם במצב כזה נשאר בתכלית הדביקות באלקות.

ומהאי טעמא, הכח שביד לכל אחד ואחד מישראל לעבור בשלום את ענין הגלות – ואצל כל אחד מישראל ענין הגלות הוא כפשוטו, היותו תחת שליטת האומות וכו’ – נמשך (בעיקר) מיוסף דוקא.

וכח זה נתן יוסף בישראל ע”י ש”פירנסם וכלכלם בימי הרעב” – שהשפיע בכל השבטים⁵³ ממזריגתו ומעלתו (כנ”ל סעיף ג), ועי”ז נמשך

שעניני העולם לא יפריעום, וזה גופא מורה שלעניני העולם יש תפיסת מקום אצלם, ולכן מוכרחים הם לפרוש מהם;

משא”כ האבות היו מרוממים בעצם מעניני העולם. ומאחר שמזריגתם בעבודת השם היא באופן שכולו אור וקדושה, ללא כל תפיסת מקום לחושך דעניני העולם, ממילא כן ה’ גם בחייהם הגשמיים, שהיו רועי צאן – למעלה מעניני העולם⁴⁶.

ועד”ז ביעקב: אפילו בהיותו בגלות בבית לבן לא ה’ שייך אצלו ענין של חושך העולם, והוא נשאר בהבדלה וברוממות מן הגלות, ולכן הנה גם כפשוטם של דברים – ה’ רועה צאן.

וענין זה – שגם כשיעקב יורד לגלות הרי הוא בהבדלה, למעלה מן הגלות – בא לידי ביטוי בכך, שכאשר הוא נדרש למלחמה עם שרו של עשו⁴⁷ („התאבקות” בין יעקב למנגד) – אזי „שרית עם אלקים ועם אנשים ותוכל”⁴⁸, היינו שיעקב נעשה „שר” ובעה”ב על המנגד, עד ששרו של עשו עצמו מוכרח להודות ש„לא יעקב גו’ שמך כי אם ישראל כי שרית גו”.

[ועד”ז כשירד יעקב למצרים, הרי (נוסף לזה שגם בהיותו במצרים נשאר מובדל מעניני מצרים⁴⁹ „ו” הנה”

46) ראה תו”ח ויחי שם (קד, ג) בנוגע האבות: שאין הצמצום מסתיר כלל עד שיה’ צריך להפשט א”ע כו’.

47) וישלח לב, כה. ובדרז”ל עה”פ.

48) שם, כט.

49) ועד שמבחר שנותיו של יעקב היו בארץ מצרים (בעה”ט (ועוד) ר”פ ויחי. היום יום יח טבת – נת’ בארוכה בלקו”ש ח”י ע’ 160 ואילך. ועוד). וראה זח”א רטז, ב (נת’ במקומות שבהערה 27).

50) פרשתנו מז, יא. ועוד. – ולהעיר מלקו”ש חט”ו ע’ 407 ואילך ובהנסמן שם.

51) פרשתנו שם, י ובפרש”י.

52) ראה בארוכה בזה – המשך באתי לגני השי”ת פ”ג (ובד”ה באתי לגני תשכ”ג – סה”מ באתי לגני ח”א ע’ קסט ואילך). לקו”ש ח”ו ע’ 31.

53) ואף ש”יעקב (ו)השבטים עצמם (היו בארץ גושן) לא היו תחת שעבוד מצרים (רש”י וארא ו, טז) – מ”מ הוצרכו להשפעתו של יוסף בשביל בניהם אחריהם כו’ (ראה תו”ח שם קה, ב ואילך) בפ”י „למחי’ שלחני . . לפליטה גדולה” (פרשתנו מה, ה”ז). ומ”מ נאמר „להחיות לכם” (פרשתנו שם) וכיר”ב – כי יוסף המשיך באחיו העילוי שנפעל ע”י בירור הגלות (ביור דתהו כו’ – ראה תו”ח שם).

ועי"ז הנה לא זו בלבד שמבטלים את הגלות⁵⁶, אלא שמכניסים את ה"אל"ף" – אלופו של עולם – בתוך הגלות גופא⁵⁷, ואזי "גולה" נעשית ל"גאולה"⁵⁸, היינו שהגלות עצמה נהפכת לגאולה,

וממילא הרי זו גאולה נצחית שאין אחרי" גלות, הגאולה האמיתית והשלימה על ידי משיח צדקנו⁵⁹, במהרה בימינו ממש.

(משיחת ש"פ חוקת תשנ"א)

ולכל" את ישראל (הן בגשמיות והן ברוחניות) "בימי הרעב" דחושך כפול ומכופל דדרא דעקבתא דמשיחא. וראה בארוכה לקו"ש ח"ג (ע' 835 ואילך) – ההשוואה דעבודת נשיא דורנו לבחי' יוסף בכר"כ פרטים. ע"ש. ולקמן ע' 272 הערה 21. (56) ולהעיר שגם הענין דביטול הגלות (דעשו) שע"י יעקב – השלימות בזה היא ע"י יוסף ("תולדות יעקב"), וכמש"נ (עובדי' א, יח – הובא ברש"י ויצא ל, כה. רש"י ישן ר"פ וישב), בית יעקב לאש ובית יוסף להבה ובית עשו לקש". (57) שזהו המשך הבקשה, שיהי' (לא רק "האזינה" כ"א), "יושב הכרובים הופיעה".

(58) ראה לקו"ת בהעלותך לה, ג (ובאוה"ת שם ס"ע תכג ואילך). אוה"ת בא ס"ע ערב ואילך. (59) דוד מלכא משיחא שיהי' למעלה מעלה מבחי' יוסף – שלכן, "ודוד עבדי נשיא להם לעולם" (יחזקאל לו. כה – מהפטורת פרשתנו) – ראה תו"ח שם (קו, א ואילך). וראה לקמן ע' 258 ואילך.

הדבר לבניהם אחריהם, לכל אחד ואחד מישראל⁵⁴, עד סוף כל הדורות.

ובזה יתבאר גם סדר הבקשות במזמור "רועה ישראל האזינה נוהג כצאן יוסף":

בשעה שישראל מתפללים על ענין הגלות, שיתקיים בהם, "האר פניך ונושעה" – הריהם מזכירים תחילה את המעלה (כל אחד ואחד מבית ישראל בתור) "ישראל" – "שרית עם אלקים ועם אנשים ותוכל", שהיא המעלה שיש ביד כל אחד ואחד מישראל בירושה מיעקב, אשר (מצד פנימיות נפשו) הוא "שר" על עניני הגלות, ולכן תובע הוא "האזינה";

ואחר כך מזכירים את הענין הנעלה יותר – "נוהג כצאן יוסף" – העילוי ד"יוסף" שבכל אחד ואחד, אשר מצד זה, הרי אפילו כפי שישראל נמצאים בתוך החושך וההעלם וההסתרות דגלות⁵⁵, אין זה מבלבלם מדביקותם בהשם, והם שלמים ביהדותם וכו';

(54) ואין לזה סתירה ש"אין קורין אבות אלא לשלשה" (ברכות טז, ב. תו"א ר"פ וארא ובכ"מ) – כמשנ"ת בלקו"ש ח"ה ע' 241 הערה 17. ועוד. (55) ושייכות מיוחדת לדורנו זה, שנשיא הדור – כ"ק מו"ח אדמו"ר – שמו (הראשון) יוסף, ה"פירנס

